

Regeringens expert: Polisens kontroller i t-banan är olagliga

Gränspolisen nekar: "Vi utför inga rutinkontroller"

Att kontrollera människor i tunnelbanan utan brottsmisstanke bryter mot Europakonventionen.

Det konstaterar Henrik Bergquist, kansliråd på utrikesdepartementet.

– Svenska staten har faktiskt inte friheten att hitta på vad den vill, säger han till Aftonbladet.

Henrik Bergquist är kansliråd på utrikesdepartementet och expert på mänskliga rättigheter. På Svenska Dagbladets [debattsida](#) **Brännpunkt** skriver han i dag att regler och praxis inom folkrätten är tydliga; som regel ska staten ha en grundad misstanke om brott för att uppehålla en person.

Om uppgifterna stämmer om att poliser rutinmässigt stoppar människor i tunnelbanan i Stockholm, så strider det därför mot Europakonventionen om mänskliga rättigheter.

– Den svenska staten har faktiskt inte friheten att hitta på vad den vill, utan det finns ett regelverk som begränsar handlingsutrymmet, säger han till Aftonbladet.

Kan drivas till Europadomstolen

– En stor brasklapp är att det inte är helt klart hur polisen jobbar. Rikskriminalpolisen förnekar att de har utfört sådana här rutinkontroller. Samtidigt har olika uppgifter förekommit inklusive att en rad personer som vittnat om att de själva upplever att de blev rutinmässigt stannade, utan att de plankat eller på annat sätt brutit mot någon lag.

Enligt Henrik Bergquist har en person som blivit utsatt för en felaktig kontroll rätt att driva sitt fall ända upp till Europadomstolen.

– Men man måste först gå igenom hela det svenska rättsväsendet och få sitt fall prövat i tingsrätt, hovrätt och eventuellt Högsta domstolen, om den skulle välja att pröva fallet.

Vad har polisen rätt att göra?

– Man ska ha välgrundad misstanke om brott för att uppehålla någon. Polisens verksamhet måste vara riktad mot en specifik person – och inte generellt mot flera, baserat på exempelvis utseende.

Per Uno Johansson är chef för gränspolisen i Stockholm och ansvarar regionalt för [Reva](#), ett samarbete mellan polisen, Kriminalvården och Migrationsverket med syfte att "öka effektiviteten och rättsäkerheten i verkställighetsarbetet" när det gäller att utvisa papperslösa.

"Finns inga anledningar till samtal"

Han vill inte säga något om Bergquists misstankar om att polisen begår brott mot folkrätten.

– Jag ger inga kommentarer. Vår policy är att alla de här frågorna går via vår pressansvariga, säger han.

Jessica Fremnell, informationsansvarig vid gränspolisavdelningen i Stockholms län säger:

– För det första gör vi inte rutinmässiga kontroller av människor för att utröna om de är papperslösa eller inte. Förövrigt håller vi med Henrik Bergquist. Man ska inte göra kontroller på fel grunder. Gränspolisen i Stockholm följer lagen och gränspolisens riktlinjer.

Vad säger du om vittnesmålen från personer som säger att de har stoppats utan att ha begått brott?

– Återigen: gränspolisavdelningen följer rikspolisstyrelsens bestämmelser. Vi kan inte agera utifrån vittnesuppgifter som bara kommer fram i media.

Ni för inga interna samtal om era rutiner, med anledning av dessa vittnesmål?

– Nej eftersom vi vet att vi följer rutinerna. Därför finns ingen anledning att föra en intern diskussion om rutinerna.

Aftonbladet har talat med gränspoliser på Arlanda som är kritiska till hur så kallade inre utlänningskontroller sker.

Gränspoliser på Arlanda uppger till Aftonbladet att de, när de diskuterat saken med chefer, uppmanats att inte följa rutinerna, bland annat genom att strunta i kraven på att i rapporterna om inre kontroller fylla i orsaken till att kontrollen utförs.

– Nu känns det som att du snurrar runt det lite grann. Det du påstår är att chefer uppmanat gränspoliser att inte följa rutinerna. Så är det inte. Cheferna uppmanar anställda att följa rutinerna. Och de poliser som finns på flygplatsen har inte arbetat i tunnelbanan.

Får inte närvara

Aftonbladet har försökt få tillstånd att få närvara vid någon av gränspolisens kontroller av personer inom ramen för Reva-projektet.

– Vi säger nej till det av integritetsskäl. Det förstår du ju själv. Vi kan inte bedriva vår verksamhet i sällskap av ett mediedrev, säger Per Uno Johansson.

[Lisa Röstellund](#)

[Gränspolis: "Flyktingar behandlas som kriminella"](#) "Kritiker inom polisen tystas och omplaceras"

[Poliser slår larm om "tuffa tag" – mot flyktingar](#) Storbråk inom Arlandas gränspolis – nu hotas 13 poliser av anmälan om tjänstefel

DEBATT [Fria Moderata Studentförbundet: Polisjakten på papperslösa är kränkande och ovärdig](#) Vi är besvikna på den borgerliga regeringens invandringspolitik

DEBATT [Syftet med Reva är en mer effektiv avvisningsprocess](#)

[Nio av tio stoppade hade rätt att vistas i Sverige](#)

["De vill skicka oss till döden"](#)

[Aktivister och politiker rasar mot polisen](#)

[Ullenhag: Helt oacceptabelt](#)

[Polisstat i Sverige? Nej tack](#) 162 författare, akademiker, journalister och kulturarbetare skriver upprop mot polisens jakt på papperslösa

LEDARKRÖNIKA [Kommer vi prata om Birgitta Ohlsson?](#)

[Raslagar i t-banan](#) **DIKT** av Johannes Anyuru och Sara Westin om polisens hetsjakt på papperslösa

[Grön ungdom: Stoppa polisen i tunnelbanan](#)

Utskriftsdatum: 2013-02-26

Publicerad: 2013-02-26

Webbadress: <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article16314130.ab>

Tipsa oss!

MMS & SMS: 71000

Mejla: tipsa@aftonbladet.se

© Aftonbladet